

821.

I. N. F. S. N.

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA

Ex Materia utilissima

DE

COLLATIONIBUS BONORUM

Semicenturiam Positionum selectiorum

continens,

Q U A M

ADJUVANTE DIVINO NUMINE

Ex Decreto & Auctoritate

Magnifici JURISCONSULTORUM

in Alma Argentoratensis Universitate

ORDINIS,

SUB PRÆSIDIO

VIRI Amplissimi atq. Consultissimi

DN. ULRICI MARBACHII,

U.J.D. Pandectar. & Jur. Can. Prof. Ordin.

Facultatis Juridicæ Senioris

Pro Summis in utroq. fure Privilegiis ac Honoribus

Academicis ritè & legitimè more Majorum obtinendis

Solenni Eruditorum Examini

In Auditorio majore & æstivo submittit

GEORGIUS GERARDUS DE VILMAN,

Monstrolensis Picardus,

A & R.

Ad diem 15. Septembris M. DCC.

ARGENTORATI,

Typis JOHANNIS FRIDERICI SPOOR.

M 22

1700

86.

X E R A
DUCUM TATID INNOVATIVIS TURBIDICIS
DE MARCHIA MARCHIA

COTATIONIBUS

BONI ORBIS

SCULPTORIBUS PONTIFICIBUS
CARTARIBUS

MAURICIO

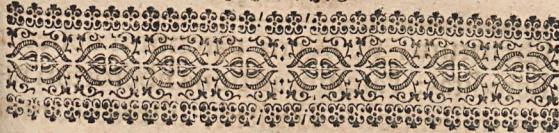
COLLEGIS CONSULTORIIS

ORTUARIIS

COLLEGIS MARKPACHII

COLLEGIS CHERUBIDI DE HILMANN

Præfatio.

Um ratio naturalis
quasi lex quædam liberis
parentum hereditatem ad-
diceret, veluti ad debitam
successionem eos vocan-
do, propter quod & in jure civili suorum
heredum nomen eis indictum est, ac ne ju-
dicio quidem parentis, nisi meritis de cau-
sis summoveri ab ea successione possint,
æquissimum æstimatum est, eo quoque
casu, quo propter pœnam parentis aufert
bona damnatio, rationem haberi libero-
rum. Sunt verba Julii Pauli, Jurisconsulti
Patavini in l. cum ratio. 7. ff. de bon. damn.
quibus convenit sententia Papiniani, o-
mnium Jurisconsultorum acutissimi, in
l. scripto herede. 7. §. 1. ff. si Tabul. testament.
null. extab. und. lib. Non sic parentibus

A 2 libe-

liberorum, ut liberis parentum debetur hereditas: Parentes ad bona liberorum ratio miserationis admittit; liberos natura simul & parentum commune votum. Ex quibus *tria* colligo. *Primum*, Parentum hereditates rationem naturalem, quasi legem quandam, liberis addicere; liberos vocari ad successionem parentum eis debitam; Liberos ad bona parentum natura simul & parentum commune votum admittere. *Secundum*, in Jure, civili liberis indictum nomen suorum heredum; Nam domestici heredes sunt, & vivo quoque patre quodammodo Domini existimantur. §. 2. *Inst. de Hered. qualit.* & differ. *l. in suis. 11. ff. de suis & legit.* *Tertium*; Liberos, ne judicio quidem parentum, nisi meritis de causis à successione parentum sum moveri posse; Nullam facit Jurisconsultus differentiam, inter masculos & fœminas, quia teste Imperatore in §. 5. *Inst. de exher. liber.* utraque persona in hominum procreatione simili naturæ officio fungitur. *Imo*, natura utrumque corpus edi-

edidit. *l. ult. vers. qui enim tales. C. de liber. prater. junct. l. lege. 14. C. de legit. hered.* Parentibus jus naturæ non permittit uni ex liberis omnia bona, vel maiorem eorum partem relinquere; alterum vero judicio solo summovere à successione sine meritis de causis. Ex quo principio patet, *Æqualitatem fundatum suum in jure naturali habere. l. 4. C. commun. divid. l. ult. C. commun. utr. judic.* Hinc in dubio semper ea tenenda est opinio, per quam liberi ad æqualitatem reducuntur. *Tiraquell. de jur. primogenitur. quæst. 4. in princ. Hartm. Pistor. 2. quæst. 38. num. 71. laudati à Carpzov. 6. cons. 44. nnum. 6. præcipue, quoniam præsumptio bona est, quod eam parentes inter liberos servare voluerint. l. illud. 20. in fin. C. de collat. l. cum pater. 77. §. evictis. 8. ubi Gloss. ff. de legat. 2. l. quæstium. 12. §. idem respondit. 43. ff. de fund. instruct.* Qua etiam bona præsumptione Jus Collationis Bonorum nititur; Ex quo nonnullas positiones pro materia Dissertationis Inauguralis seli-

gere, elaborare, solennique Eruditorum Examini proponere, animo mecum constitui. Pro dignitate enim, amplitudine & nobilitate argumentum hoc tractare, temporis & instituti ratio non permis-
runt. Tu AETERNE DEUS annue
cœptis.

POSITIO I.

Definitio
Collationis.

Collatio, die Einwerfung der Güter/ item Bringung in gemeine Theilung/ est confusio l. si deportatus. 8. C. de bon. proscript. l. si foror. 8. C. de collat. bonorum proprietatum cum pa-
ternis, l. i. princ. & §. qui ab hostibus. 17. & §. si ab ipsis. 19.
ff. & l. ea demum. 6. C. cod. ut ea postea æqualiter inter
coheredes dividantur. Nov. 18. cap. 6.

POSITIO II.

Causa im-
pulsiva
ejus.

Manifestam habet æquitatem ; Cum Praetor ad bonorum possessionem contra tabulas olim emancipatos admiserit, participesque fecerit cum his, qui sunt in potestate bonorum paternorum, ut sua quoque in medium conferant, qui appetant paterna. l. i. pr. ff. de collat. junct. l. ut liberi. 17. C. cod. d. Nov. 18. cap. 6.

POSITIO III.

Caus. effic.
remot.

Causa hujus collationis efficiens, vel est Praetor. in l. i. pr. & §. 9. ff. de collat. vel legis & juris disposi-
tio, quæ illam fieri mandat. l. dotis. §. l. ut liberis. 17. C.
cod.

POSITIO IV.

Caus. effic.
prox.

Maxime tunc emancipatum conferre non oportet, si etiam judicium PATRIS meruit, nec quicquam amplius

186.

(5.)

amplius nanciscitur, quamei pater dedit. l.i. §. vel maxime. 6. & seq. l.i. C. de collat. Add. Nov. 18. cap. 6.

POSITIO V.

Toties collationi locus est, quoties aliquo incommodo affectus est, qui in potestate est, interventu subjectum
actuum. EMANCIPATI, cæterum si non est, collatio cessabit. l.i. §. 5. ff. de collat. l.s. emancipati. 9. C. eod.

POSITIO VI.

Si emancipatus se in arrogationem dederit, aut in potestate existens, sit in adoptionem datus, tamen si succedere vult, conferre debet is, qui EUM IN POTES- STATE HABET, nisi hic ante petitam bonorum possessionem sine fraude eum emancipaverit l.i. §. is quoq;. 14. ff. de collat.

POSITIO VII.

Avus, qui, filio emancipato, nepotes ex eo retinuit in potestate, nepotibus ex filio post emancipationem natis, si vult ejus bona acquirere per nepotes in potestate retentos, ad collationem compellitur, nisi forte avus iste nullum ex his bonis fructum acquirere vult, paratusque est de potestate nepotes dimittere. l. si quis filium. 5. princ. ff. de collat.

POSITIO VIII.

Cum emancipati filii nomine NEPOTEM POSTHUMUM post avi mortem editum dicimus bonorum possessionem accipere oportere, necessarium erit dicere, bona sua eum conferre, licet non potest dici, mortis tempore bona avi habuisse. l. 2. princ. ff. de collat. junct. l. si nepotes. 7. ff. eod.

POSITIO IX.

FILIA, quæ dotem accepit, sive petat bonorum possessionem, sive se bonis paternis misceat, ad collationem

tionem dotis per arbitrium familiæ herciscundæ potest compelli. *I. i. princ. ff. de collat. dot.*

POSITIO X.

In dividendis rebus ab intestato defunctorum parentum, tam dos quam ante nuptias donatio conferenda, quam parentes utriusque sexus & cuiuscunq[ue] gradus, vel in ipsas sponsas pro LIBERIS suis; vel in sponsos eorum, ut per eos eadem in sponsas donatio celebretur, contulerunt. *I. ut liberis. 17. C. de collat.*

POSITIO XI.

Tam filii quam filiaæ defunctæ personæ dotem vel ante nuptias donationem à parentibus suis sibi datam, nepotibus vel neptibus mortuæ personæ; quam eidem NEPOTES vel NEPTES patruis suis vel avunculis, amitis etiam & materteris, dotem vel ante nuptias donationem patris sui vel matris, quam pro eo vel ea mortua persona, dedit, conferre debent. *I. illam. 19. C. de collat.*

POSITIO XII.

Ad similitudinem ejus, qui ante nuptias donationem vel dotem conferre cogitur, etiam ILLA PERSONA, quæ nulla dote, vel ante nuptias donatione data, solam SIMPLICEM DONATIONEM à parentibus suis ACCEPIT, conferre eam debet fratri vel sorori, dotem vel donationem propter nuptias habenti. *I. pen. §. I. C. de collat.*

POSITIO XIII.

Ex testamento & ab intestato cessat dotis & aliorum datorum collatio, ita demum, si parentis hoc designavit expressim. *Nov. 18.. cap. 6.*

POSITIO XIV.

Quoties contra tabulas bonorum possessio datur, eman-

*Subiectum
Paffivum.*

emancipati bona sua conferre debent his solis qui IN
POTESTATE PATRIS fuerunt, non emancipatis. *l. Prator.*

3. §.2. & 3. ff. de collat.

POSITIO XV.

Si tres emancipati, DUO IN POTESTATE SINT, ter-
tia conferenda sunt, nec indignari eos oportet, si plus
conferant, minus accipient, quia in potestate eorum
fuerit bonorum possessionem omittere. *l. 2. §. 5. ff. de*
collat.

POSITIO XVI.

Si NEPOTES in locum filii successerunt, una p̄tio-
nis conferri debet, ut bonorum possessionis unam par-
tē habeant, sed & ipsi ita conferre debent, quasi omnes
unus essent. *l. i. ibidem. 8. l. si nepotes. 7. ff. de collat.*

POSITIO XVII.

Filius emancipatus intestati patris bonorum pos-
sessionem accepit: NEPOS EX EODEM IN FAMILIA reten-
tus, semissem hereditatis cum emolumento collationis
habebit. Idem nepos, si postea possessionem intestati
patris accipiat, fratri post emancipationem quæsito &
in familia retento bona sua conferre cogetur. *l. filius. 9.*
ff. de collat.

POSITIO XIIX.

Emancipatus filius, qui controversiam facit IMPU-
BERI FILIO FAMILIAS, bona sua conferre debet, exacta
cautione, ut vietus, sicut hereditatem, ita & qua colla-
tiva sunt, præstet. *l. 3. §. 1. ff. de collat.*

POSITIO XIX.

Si prægnantem quis uxorem reliquerit, & ea VEN-
TRIS nomine in possessionem missa fuerit, interim cel-
sat collatio, sed nato conferetur. *l. ult. ff. de collat.*

POSITIO XX.

B Si sit filius, & ex alio filio jam mortuo nepos unus,
& ex

& ex alio nepote ex eodem filio nato & mortuo, duo
pronepotes, unus in potestate, alter emancipatus, pro-
nepos emancipatus fratri soli confert, non patruo; si
non sit frater, soli patruo, non patruo magno, si non sit
patruus, patruo majori, id est filio. Dotis quoque
collatio in eundem modum fiet, ut quicunque confert,
etiam suam personam numeret in partibus faciendis.
l.i. §.ult. ff. de collat.

POSITIO XXI.

Si sit nepos & neptis ex eodem filio, & dotata sit
neptis: sit & filius, non pater eorum: neptem omnem
dotem SOLI FRATRI collatura est, emancipata autem
neptis dotem & bona sua SOLI NEPOTI, non etiam pa-
truo conferret, sed si sit neptis sola, non etiam nepos
ex eodem, tunc confertur PATRUO, itemque NEPOTI
ET NEPTI EX ALIO. Sed si duae neptes sint ex diversis
filiis, conferent & INVICEM & PATRUO, itemque NEPOTI
VEL NEPTI EX ALIO. *l.i. §.2.3. & 4. ff. de collat. dot.*

POSITIO XXII.

Si pater intestatus decesserit, relictis duobus filiis,
& filia, cuius nomine dotem promiserat: portiones
hereditatis æquæ sunt, & dos nihilominus ita confe-
renda, ut pro portionibus FRATRES ejus à necessitate
præstandæ ejus dotis liberentur. *l. si pater. 2. C. de collat.*

POSITIO XXIII.

Non est dubium, profectitiam seu adventitiam
dotem à patre datam, vel constitutam, FRATRIBUS QUI
IN POTESTATE FUERUNT, conferendam esse. His ete-
nim, qui IN FAMILIA DEFUNCTI NON SUNT, profecti-
tiam tantum dotem post varias prudentium opinio-
nes conferre placuit. *l. filie. 4. C. de collat.*

POSITIO

POSITIO XXIV.

Nulla lege aut constitutione de collatione à PARENTIBUS facienda cautum est, & tantum de æqualitate inter liberos servanda, etiam novissima Justiniani sanctione. *Nov. 18. cap. 6.* mentio fit. Multo minus collationi locus erit inter COGNATOS LINEÆ TRANSVERSAE, quia non succedunt in bona demortui jure liberorum, neque veniunt jure quodam fraternitatis. Quod si tamen voluntas defuncti & æquitas rei potestatem collationis inducere debet, deficiente juris remedio, succedit officium arbitri familiæ herciscundæ. *arg. l. 2. C. de inoff. donat. item l. filij. 16. & l. filie. 18. C. famil. hercisc.*

POSITIO XXV.

Fa demum ab emancipatis fratribus his qui remanerunt in potestate conferri consueverunt, quæ in BO-
Materia
MIS EORUM FUERUNT, QUO PATER FATI MINUS IMPLEVIT,
exceptis his, quæ ab ipsis aliis debentur. *l. ea demum. 6.*
l. nec emancipati. i. C. de collat.

POSITIO XXVI.

Filius in bonis habet, quod deducto ære alieno superest; *quod sub CONDITIONE DEBET*, non statim deducere debet, sed id quoque conferre, contra autem careri oportebit ab eo. Vicissim, *quod sub CONDITIONE ex stipulatu, non vero ex legato, DEBETUR*, ab emancipato conferri debet. *l. 2. §. 3. & 4. ff. de collat.*

POSITIO XXVII.

EA QUAE SINE DOLO ET CULPA FILII EMANCIPATI PERIUNT, ad collationis onus non pertinent, quia vir bonus non sit arbitratus conferendum id, quod nec habet, nec dolo, nec culpa desit habere. l. i. §. conferatur autem. 23. d. l. 2. §. 2. ff. de collat.

POSITIO XXIX.

OMNIA, QUAE IN QUARTAM PORTIONEM AB INTESTATO SUCCESSIONIS COMPUTANTUR his, qui ad successio-
nem DE INOFFICIOSO TESTAMENTO VOCANTUR, etiamsi is
intestatus decesserit, ad cuius hereditatem veniunt, O-
MNI modo coheredibus suis conferunt. *l. pen. C. de collat.*

POSITIO XXIX.

Nec CASTRENSE, nec QUASI CASTRENSE PECULIUM
fratribus conferunt, nisi mortuo fratre à patre acqui-
situs fuerit; quemadmodum, & ALIA RES QUAE MINI-
ME PARENTIBUS ACQUIRUNTUR, proprias liberis manent.
l. i. §. nec castrense. 15. & l. si qui. 22. ff. & l. ult. C. de collat.

POSITIO XXX.

Quod emancipato LEGATUM fuerit, CUM PATER MO-
RIETUR, conferre debet; secus si ab ipso patre, herede
instituto, sub ea conditione fideicommissum fuerit re-
listum, quia moriente patre filii non fuisset. *l. i. §. si
emancipato. 18. & §. seq. l. Paulus. II. ff. de collat.*

POSITIO XXXI.

Si DONATIONE tibi POST MORTEM PATRIS fundum
quaesisti, soror tua portionem vindicare non potest.
Nam si FILIAE FAMILIAS CONSTITUTAE TIBI A PATRE DONA-
TUS EST, cum sorore patri communi succedens, cum
principium habere contra jura postulas. *l. si donatione.
13. C. de collat. l. filie. 18. C. famil. hercisc.*

POSITIO XXXII.

Emancipatus filius si INJURIARUM habet ACTIONEM,
nihil conferre debet, sed si habeat FURTI ACTIONEM, CON-
FERRE debet. *l. 2. §. 4. ff. de collat.*

POSITIO XXXIII.

DATA filio STUDIORUM Causa, si sit in potestate & lo-
cuperior factus; si emancipatus, credendianimo ac-
cepit;

ceperit, conferenda sunt. *I. quae pater. 50. ff. famil. hercise.*
Quod si DIGNITATIS nomine à patre datū, vel debetur,
illud, propter onera dignitatis præcipuum habere o-
portet; hoc, non solum oneretur is, qui dignitatem me-
ruit, sed commune est omnium heredum onus. *I. i.*
S. sed an id. 16. ff. de collat.

POSITIO XXXIV.

Si impuberi arrogato secundum Divi Pir rescri-
ptum QUARTA debetur, si patris naturalis bonorum
possessionem petat, de quarta conferenda cavere eum
oportebit, modo quarta petatio nata sit. *I. i. S. si impa-
bere. 21. ff. de collat.*

POSITIO XXXV.

Si in stipulatum deducta sit dos, siquidem ipsa mu-
lier stipulata sit, vel ipsi negotium gestum, æque con-
ferre cogetur: & si tantum promissa sit, collatio ejus
fiet, secus si alii quæsita sit stipulatio. *I. i. S. i. ff. de col-
lat. dot.*

POSITIO XXXVI.

Dos tum PROFECTITIA, tum ADVENTITIA, item DO-
NATIO PROPTER NUSTIAS, cum succeditur ei, qui dotem
dedit, conferenda est, secus si ab extraneo data. *I. filie.*
4. l. ut liberi. 17. l. illud. 20. S. i. C. de collat.

POSITIO XXXVII.

Pactum dotali instrumento comprehensum, ut filia
contenta dote, quæ in matrimonio collocabatur, nulla
ad bona paterna regressum habeat, juris auctoritate im-
probatur. DOTE sane quam accepit, fratribus, qui in
Potestate manserunt, conferre debet. *I. 3. C. de collat. I. si
quando talis. 35. S. i. C. de inoffic. testam. I. ult. ff. de suis &
legit.*

POSITIO XXXIX.

Cum dos confertur, IMPENSARUM NECESSARIARUM fit

B 3

de-

detractio, CATERARUM NON. Vicissim, filia, quæ soluto matrimonio dotem conferre debuit, moram collationi fecit, viri boni arbitratu cogetur USURAS quoque conferre, cum emancipatus frater etiam FRUCTUS conferat, & filia partis sua FRUCTUS percipiat. l.i. §.5. & l.filius.5. §.1. ff. de dot. collat.

POSITIO XXXIX.

Si jam factum divortium est, & maritus non sit solvendo, non debet integra dos computari mulieri, **SED ID QUOD AD MULIEREM POTEST PERVENIRE.** l.i. §. quod si.6. ff. de dot. collat. quod justamen limitatum. per Nov. 97. cap.6. Add. l. dotis.5. & Auth. quod locum. C. de collat.

POSITIO XL.

Dos, quam dedit avus paternus, post mortem avi mortua in matrimonio filia, patri, etiam exheredato, reddi oportet. l. dotem. 6. ff. de collat. l. avus neptis. 79. ff. de Jur. dot. l.i. §.9. ff. de dot. collat.

POSITIO XLI.

Si pater pro filia DOTEM promisit, deinde exhedatae & præterita legatum dederit, habebit filia etiam dotē præcipuam & legatum. l.s. pater.4. ff. de collat. dot.

POSITIO XLII.

Forma collationis. Et REIS & PIGNORIBUS recte cavitur de collatione. Quod si frater caverre non possit, CURATOR PORTIONIS ejus constituitur, apud quem resepta pecunia collocatur, ut tunc demum recipiat, quod redactum est, cum bona propria contulerit; quod si per contumaciam, actiones, denegatae sint, OBLATA POSTEA CAUTIONE recipiet pristinum jus. l.i. §. jubet. 9. & IO. ff. de collat. l. Nov. nunquam. 8. ff. eod.

POSITIO XLIII.

Potest etiam RE fieri collatio, cum bona cum fratribus

tribus dividat, modo constet inter partes, quid sit in bonis emancipati, quod si non constet, tum propter incertum cautio erit interponenda. Sed si TANTUM forte in bonis paternis emancipatus REMITTAT; Item, & si NOMEN paterni debitoris delegaverit, vel FUNDUM REMVE ALIAM DEDERIT pro portione bonorum, quæ conferre debuit, satis contulisse videtur. l.i. §. quamvis autem. ii. & seq. ff. de collat.

POSITIO XLIV.

Filiam, quæ ab intestato patri heres sit, conferre quidem dotem oportet, consequens autem est, ut ex pollicitatione dotis pro parte dimidia fratrem suum LIBERET: Aequius enim est, in solidum de suo eam dotatam esse. l.i. §. filiam. 8. ff. de dot. collat.

POSITIO XLV.

Si per INOPIAM emancipatus cavere non possit, NON statim ab eo TRANSFERENDA EST POSSESSIO, sed sustinendum, donec possit invenire fidejussores, ut tamen de his, que mora deteriora futura sunt, his, qui in postestate sunt, actio detur, ipsique caveant, in medium collatuos, si cautum eis fuerit. l.2. §. ult. ff. de collat.

POSITIO XLVI.

Si sub CONDITIONE pater vel extraneus DOTEM promiserit, cautione opus erit, utrum conferat mulier dotem, cum dotata esse coepirit. l.i. §. si sub conditione. 7. ff. de dot. collat.

POSITIO XLVII.

Si soror tua in bonorum paternorum divisione te Effectus sefellit, NEC DOTEM, quam acceperat à patre tuo, in- collationis testato diem functo, CONTULIT, Præses provinciae tibi RESTITUI JUBEBIT, l. si soror. 8. C. de collat.

POSITIO

POSITIO XLIX.

STIPULATIO collationis tunc, sive in totum, sive in partem, COMMITITUR, cum interpellatus, cum aliquo spatio, quo conferre potuit, non facit: sive dolo fecerit, quo minus conferat, maximè cum boni viri arbitratu collationem fieri, editio prætoris insertum sit.
l. si quis filium. s. §. i. & seqq. ff. de collat.

POSITIO L.

Emancipatus præteritus, si dum deliberat, cave*collationis*, rit de bonorum collatione, NEC BONORUM POSSE: SIO¹⁰ NEM PETIERIT, agente fratre ex stipulatu, IPSO JURE TUTUS ERIT, sed si pecuniam contulerit, CONDICTIONS eam repetet. l. 3. §. emancipatus. s. ff. de collat.

POSITIO L:

Pater nubenti filiæ quasdam res præter dotem de-dit, eamque in familia retinuit, ac fratribus sub condicione, si dotem & cetera, quæ nubenti tradidit contulisset, coheredem adscripsit, CUM FILIA SE BONIS ABSTINUSET, fratribus res in dotem datas vindicantibus, EXCEPTIO NEM DOLI PLACUIT OBSTARE; quoniam pater filiam alterutrum habere voluit. l. pen. & ult. C. de collat.

T A N T U M
S O L I D E O I N E X C E L S I S
G L O R I A.

X2615919

VD 77

Farbkarte #13

N. J. S. N.
INAUGURALIS JURIDICA
litteria utilissima
DE
TIONIBUS
ORUM
Positionum selectiorum
continenſ,
U A M
DIVINO NUMINE
to & Auctoritate
CONSULTORUM
oratensium Universitate
DINIS,
P R A E S I D I O
simi atq; Consultissimi
MARBACHII,
& Jur. Can. Prof. Ordin.
juridicæ Senioris
ture Privilegiis ac Honoribus
imè more Majorum obtinendis
ditorum Examini
ore & æstivo submittit
ARDUS DE VILMAN,
ensis Picardus,
A & R.
Septembris M. DCC.
N T O R A T I,
FRIDERICI SPOOR.

M 22
1700